

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ ՄԱՍԻՆԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

№ 8.

Փօխ. Կ. ՄԻՐԻԱՆԵԱՆ

ՏԻԿԻՆ ՄԻՐԱՆ

Կոմկոմիա մէկ արարածով

Թ Ի Յ Լ Ի Ս

Էրկերասպ. Օր. Դ. Մզմեմեմի, Պօից. 7

1913

891.7ԸԻ

Գ-62

WIS 2203 2/1/79

ՏԻԿԻՆ ՍԻՐԱՆ

ՏԻԿԻՆ ՍԻՐԱՆ

Կոմ՝նզիա մէկ արարւածով

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԵՐ

Տիկին Մարիամ՝

Սուրիկ

Աշոտիկ

Աննիկ

Նազիկ

Ասողիկ

Նրա զաւակները՝

Հերիքնազ — խոհարարուհի

Օսան — գայիակ

Բաւական լաւ կահաւարւած սենեակ: Աջ կողմից — պահարան թէյի ամաններով, բուլկիներով, շաքարով, թէյով և ուրիշ նման պարագաներով: Ձախ կողմից ճոճաթոռ: Ձանազան տեղերում սեղաններ, աթոռներ և բազկաթոռներ: Աթոռներից մէկի վրա դրւած է սեղանից վերցրած մի գունաւոր սփռոց: Սեղանի շուրջը նստած են՝ Աննիկը, Նազիկը և Ասողիկը ու գրքից արտադրում են տեսարանների մէջ: Աջ կողմից պատուհանի մօտ նստած է Աշոտիկը գիրքը ձեռին և փրփրալով սովորում է Յովհ. Թումանյանի «Շունն ու կատուն»: Ճոճաթոռի վրա նստած է Սուրիկը և խորը քնած է. նա ձեռին ունի մի բաց գիրք:

Տ Ե Ս Ս Ր Ա Ն Ի .

ԵՐԵՎԱՆԵՐ

ԱՇՈՏԻԿ. (սովորում է «Շունն ու կատուն»):

ԱՍՏՂԻԿ. (Աշոտիկի կարդալուց յետոյ) Ահա

13535-07

Ես վերջացրի (գրածը չորացնում է ծծանով):

ԱՆՆԻԿ. Ես էլ գրեցի (Տետրակի մէջ դնում է ծծանն ու փակում):

ՆԱԶԻԿ. Իսկ ինձ ֆուտ է երեք բառ (շտապ արտագրում է եւ տետրակի մէջ ծծան չըղնելով փակում է. Սուրիկը խորմփում է):

ԱՍՏՂԻԿ. (շուռ գալով) Հա, հա, հա, մի տեսէք, մի տեսէք Սուրիկը քնել է (ամենքը նայում են Սուրիկի վրա եւ փրփրում): Այ թէ լաւ աշակերտ է, հա, հա, հա:

ՍՈՒՐԻԿ. (քնի մէջ) Ահա ծագեց կարմիր արև, սառբակէտ, տաք և պայծառ է օրը, սուրբակէտ. բլիթ, բացականչական նշան... կատու, կատու, հարցական. սարի լանջը մահճակալ, սուրբակէտ...

ԱՆՆԻԿ. (ծիծաղելով) Ի՞նչեք է դուքս տալիս:

ՆԱԶԻԿ. (ծիծաղելով) Դասն է պատրաստում:

ԱՇՈՏԻԿ. (վեր թռչելով եւ գերքը սեղանի վրա դնելով) Սպասեցէք, ես դրան մի լաւ կը դարգարեմ (աթոռի վրայից վերցնում է սփռոցը եւ գցում է Սուրիկի վրա): Ի՞նչ հիմնալի է (սեղանի վրայից վերցնում է մի թերթ թուղթ, լորում է եւ սրածայր գլխարկ շինում): Պատրաստ է. (գլխարկը դնում է Սուրիկի գլխին): Հիմա արդէն զգեստաւորւած է (ամենքը ծիծաղում են): Բարև ձեզ, մեծապատիւ պարոն: (Քոյրերին) Ի՞նչ էք կանգնել... բարևեցէք...

ԱՄԵՆՔԸ. (ըստեւելով զանազան ձայներով) Բարև ձեզ, մեծապատիւ պարոն...

ՍՈՒՐԻԿ. (գերքը վայր գցելով եւ զարթնելով) Հըմ... Ի՞նչ է, Ի՞նչ է: Սպասեցէք, մի խանդարէք, թողէք պարապեմ... Հա, Ի՞նչ էի տուում... Փայլուն արևն արդէն մայր մտաւ, լուսինն էլ վաղուց գնաց քնեցաւ... (երեխաները ծիծաղում են): Ձէ, չէ, այդպէս չէ: Սպասեցէք, Ի՞նչպէս է: Ուհ, շփոթեցրիք... (երեխաները ծիծաղում են): Ո՛րտեղ է գիրքս:

ԱՍՏՂԻԿ. Զարթիր, տես գիրքդ յատակի վրա է:

ՍՈՒՐԻԿ. (գիրքը տեսնելով) Ահա նա: (Իր հագուստը տեսնելով) Այս Ի՞նչ բան է: Դուք էք ինձ այսպէս դարգարել (հանում է հագուստը. երեխաները ծիծաղում են): Բաս լաւ... ո՞վ հագցրեց, խոստովանեցէք: (Ամենքը ծիծաղում են): Ձէք ասի, հա: Սպասեցէք հիմա: Այնպէս դարգարեմ ձեզ (յարձակում է երեխաների վրա. նրանք հոհոցով փախչում են: Բարձրանում է աղմուկ, իրարանցում: Սուրիկը զոռում է) Ձէք փախչի, չէք փախչի:

ԵՐԵՆԱՆԵՐ. (վազվազելով) Ձեռ բռնի, չէ, չէ: (Սուրիկը գցում է նրանց վրա սփռոցը եւ գլխարկը: Նրանք վազում են դէպի դուռը եւ դիպչում ներս մտնող Տիկին Մարիամին):

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն II.

ՆՈՅՆԵՐ, տ. ՄԱՐԻԱՄ եւ ՀԵՐԻՔՆԱԶ

(Ներս է մտնում տիկին Մարիամը, քանայինները ձեռքին. նրա ետեւից Հերիքնազը, Երեխաները մօրը տեսնելով, ետ են քաշում):

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Այս ի՞նչ աղմուկ է, դատ պատրաստելու փոխարէն... Ապրէք, շատ ապրէք... Քիչ մնաց ինձ վայր գցելիք: Հաւաքեցէք սոմէն ինչ և տեղներդ նստեցէք: (Երեխաները հաւաքում են իրենք եւ նստում են իրենց տեղերը): Պատրաստէ՛լ էք դասերդ:

ԱՄԵՆՔԸ. (ըացի Սուրիկից) Պատրաստել ենք, պատրաստել ենք:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (Սուրիկին) Իսկ դ՞ու:

ՍՈՒՐԻԿ. (զլուխը քաշ գցելով) Դեռ բոլորը չեմ պատրաստել...

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Այդ չեղաւ, հոգիս. սովորիր շուտով (մօտենում է պահանջանին, հանում այնտեղից մի աման եւ տալիս Հերիքնազին): Տար, որս մէջ ածա կաթը, իսկ կաթսան դատարկիր: Կաթն երկար ժամանակ պղնձի մէջ չեն պահի:

ՆԱԶԻԿ. (տեսրակը ձեռքին մօտենալով մօրը): Մայրիկ, տեսրակս տես:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (վերցնելով տեսրակը) Էհ, սա ի՞նչ անփութութիւն է. բուռական կանոնաւոր արտադրել ես, բայց ծծան չես դրել մէջը

և դիրը աւերել է: Միւս անգամ էլ անփոյթ չը լինես (տեսրակը տալիս է Նազիկին. Նազիկը տեսրակը դնում է պայուսակի մէջ):

ԱՍՏՂԻԿ. (տեսրակը մօրը տալով) Իմա էլ նայիր:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (տեսրակի մէջ նայելով) Ուհ, սիրելիս, այս ի՞նչ ագռաւի ճանկեր են. Երեկ վաղ ես գրել: (Նազիկը զնում է միւս սենեակը):

ԱՍՏՂԻԿ. Գրչածայրս փչացած է, մայրիկ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Հա, իհարկէ, գրչածայրն է մեղաւոր:

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն III.

ՆՈՅՆԵՐ եւ ՕՍԱՆ

ՕՍԱՆ. (ներս մտնելով) Տիկին, Ստեփանիկը ճշում է, երեկ ծիծ է ուզում:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Ծիծ է ուզում. չի կարող լինել. նա կուշտ է: Նոր եմ ծիծ տւել: Մի քիչ ման ածա և նանիկ ասա (Դայեակը զնում է: Հերիքնազին) Իսկ դու ի՞նչ ես կանգնել:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Բա խոսուի՞մ չը պիտի գնամ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Իհարկէ պէտք է գնաս. այս բոպէիս կասեմ, թէ ի՞նչ պիտի առնես (նայում է Աստղիկի տեսրակը):

ԱՇՈՏԻԿ. (մօտենալով մօրը) Ես սովորեցի, մայրիկ, հարցրու:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Յետոյ կը հարցնեմ, երբ մի քիչ աւելի ազատ կը լինեմ. իսկ հիմա կարող

ես գնալ: (Աշոտը դուրս է գնում: Նազիկը քերում է խաղալիքները եւ շարում սեղանի վրա):

ՍՈՒՐԻԿ. Մայրիկ, իսկ ես կարող եմ գնալ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Միթէ դու էլ վերջացրիր:

ՍՈՒՐԻԿ. Ձէ, մայրիկ, ես յետոյ կը սովորեմ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Ի՞նչպէս թէ յետոյ: Այդ ի՞նչ նորութիւն է. գնա իսկոյն պատրաստիր դասերդ: (Աշոտիկը միւս սենեակից քերում է գնդակ եւ սկսում է խաղալ):

ՍՈՒՐԻԿ. (դէմքը ծովունով) Ձեմ ուզում:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Սրան տեսէք է: Ի՞նչ անենք, որ չես ուզում: Ես էլ չեմ ուզում տանտիկնու-թիւն անեմ, բայց չանեմ ի՞նչ է: Այդպէս է դուրս դալիս քո կարծիքով:

ՍՈՒՐԻԿ. Հա, տանտիկնութիւն անելը հեշտ է. միայն պէտք է հրամայել, պրծաւ գնաց. ապա մի փորձիր ոտանաւոր սովորել:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (ծիծաղելով) Արի պարապմունքներս փոխենք: Ես ոտանաւոր կը սովորեմ, իսկ դու տանտիկնութիւն կանես:

ՍՈՒՐԻԿ. (ոգետընելով) Ի՞նչ լաւ կը լինի: Արի փոխենք... Հա... արի:

ԱՆՆԻԿ. (որ վաղուց կանգնել էր մօր մօտ). Մայրիկ, ի՞նչու իմ տետրակս չես նայում (տետրակը կոխում է մօր ձեռքը):

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Ի՞նչ ես անում: Ձեռք կարող սպասել: Տեսնում ես ձեռիս բան կայ:

ՍՈՒՐԻԿ. (մօր փէշից քաշքշելով) Մայրիկ, արի փոխենք էլի:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Ախրը ի՞նչ առնեմ, է:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Գնա խնդրեմ խոհանոց և կաթը ամանի մէջ ածա. այստեղ պարապ սա-րապ մի կանգնի: Ես կը դամ և կստեմ, թէ ի՞նչ պէտք է առնես:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. (անքաւակաճ ծայնով) Իհ: (Դուրս է գնում):

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (Աստղիկին) Ահա տետրակդ: Միայն վաղը, խնդրեմ, էլ այդպէս չը նախշես:

ԱՍՏՂԻԿ. (գնալով) Լաւ, մայրիկ, կաշխա-տեմ (գնում է միւս սենեակը):

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (Աննիկին) Տուր քոնը: (Աննիկը տալիս է տետրակը): Այ, սա լաւ է: Միայն սխա-ւել ես: Պէտք է գրելիր «անուշ», իսկ դու գրել ես «ապուշ»:

ԱՆՆԻԿ. (ժպտալով) Սխաւել եմ, մայրիկ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (տետրակը տալով Աննիկին) Առ ուղղիր: (Աննիկը նստում է սեղանի մօտ եւ սխալն ուղղում. յետոյ վերցնում է պարանը ու սկսում է թռչկոտել: Աստղիկը քերում է տիկ-նիկները եւ շարում աթոռի վրա):

ՍՈՒՐԻԿ. (մօրը քաշքշելով) Մայրիկ, ա մայ-րիկ...

ԱՍՏՂԻԿ. (մօրը մօտենալով) Մայրիկ, առաւ ինձ փալաններ, ուզում եմ տիկնիկիս համար շոր կարեմ:

ԱՆՆԻԿ. Ինձ էլ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Սպասեցէք, սպասեցէք, սպա-սեցէք:

ՍՈՒՐԻԿ. Մայրիկ, լսիր էլի...

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն IV.

ՕՍԱՆ. (ներս ժանելով) Ստեփանիկը շատ է անհանգստանում, մատներն է ծծում...

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (ծեռքը ձեռքին խփելով) Այս ինչ կրակ է... Ախր ասացի ես քեզ, որ խորանոցում ու ման ածես. եթէ այդ էլ չի օգնի, այն ժամանակ շորերը արձակի, տես՝ ինչն է նեղացնում: Ախ, ի՞նչ դժար ես գլխի բռնկում: Այսպես չի լինի. թողէք գոնէ մի քիչ մտածեմ, թէ առաջ ի՞նչ պէտք է անեմ: Ամեն կողմից կանչում էք. «առը, առ, գնա, տես»... Ձէ, գիմանալու բան չէ...

ՕՍԱՆ. (զուրս գնալով) Ինչ ի՞նչ, թող ծռայ:

ՍՈՒՐԻԿ. Մայրիկ, դժարանում ես տանտիկնութիւն անես, հա: Ախ, երանի թէ ես տանտիկին լինէի, իսկ դու կամ ոտանաւորը բերան անէիր կամ գնայիր զբօսնելու:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Իսկ որ մի ժամից յետոյ հրաժարւեա:

ՍՈՒՐԻԿ. Ձեմ հրաժարելի, մի վախիր. միայն թէ բոլոր բանալիները տուր ինձ: Հը, թողնում ես, որ տանտիկնութիւն անեմ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Ձահլէս մի տանի:

ՍՈՒՐԻԿ. (ժօրը զրկելով) Իմ անուշ, իմ անգին, իմ աղունակ մայրիկ ջան... մի օր միայն, միայն մի օր...

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Հա, հա, հա, հա. կարծում էի, հանաք ես անում, բայց տեսնում եմ, որ

խկապէս ուզում ես տանտիկին դառնաս: Որ էտպէս է, համեցէք, դառնուկա: Քո այդ ցանկութիւնը կը կատարեմ: (Երեխաները զարմացած եւ ժպտալով նայում են):

ՍՈՒՐԻԿ. (ուրախացած) Հանաք չեմ անում, մայրիկ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Հանաք անելու ի՞նչ ունեմ, ճիշտ եմ ասում:

ԱՇՈՏԻԿ. (քոյրերին) Օհօ, ի՞նչ սատանայ է. ուզում է մայրիկին փոխարինի:

ԱՍՏՂԻԿ. Այ թէ տակն ու վրա կանի:

ՆԱԶԻԿ. Մայրիկ, միթէ իսկապէս թոյլ կը տա սրան տանտիկնութիւն անի:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Ի հարկ է. ի՞նչ կայ որ. միթէ նման չէ տանտէրի: Ճիշտ է, մի քիչ փոքր է, կարծես տեսօք չէ, բայց այդ իսկոյն կարելի է ուղղել: Որպէսզի աւելի տեսօք դառնայ, ես կը հագցնեմ իմ շորերը: Այն ժամանակ, անշուշտ, ամենքդ սրան կը ճանաչէք եթէ ոչ տանտէր, գոնէ տանտիկին, խանում: Համաձայն ես:

ՍՈՒՐԻԿ. (ուրախ-ուրախ) Համաձայն եմ, ինչ կուզես հագցրու... միայն թէ կարգադրութիւններ անեմ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Շատ լաւ: Աննիկ, բեր նշնջարանից իմ գլխանոցն ու կօփտան:

ԱՆՆԻԿ. (զնալով) Համա կը ծիծաղենք, հա... (զնում է):

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (Սուրիկին) Նայիր, սիրելիս, որ ժամը երկուսին ճաշը պատրաստ լինի. լսում ես:

ՍՈՒՐԻԿ. Հանգիստ եղիլ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Եթէ ամեն ինչ կարգին կը պատրաստես, այն ժամանակ ես քեզ անա այսպիսի ձի կնծայեմ:

ՍՈՒՐԻԿ. (վեր թռչելով եւ ծափ տալով) Զան, ջան, ձի էլ պիտի ստանամ. ինչ հիանալի է: Զի, ձի, ձի:

ԱՇՈՏԻԿ. Ախ, ինչ երջանիկ է... Մայրիկ, ես էլ կուզեմ տանտիկնութիւն անեմ...

ՆԱԶԻԿ. Ես էլ եմ ուզում...

ԱՍՏՂԻԿ. Ես էլ...

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Թող առաջ սա փորձի:

ԱՆՆԻԿ. (կօֆտան եւ գլխանոցը բերելով) Ահա, մայրիկ, բերի:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Դէհ, բարեկամ, հագիր (հագցնում է Սուրիկին կօֆտան ու գլխանոցը: Այդ միջոցին Սուրիկը շարունակ թռչկոտում է): Ահա պատրաստ է արդէն: Ինչ սագում է, հիանալի է: (Երեխաները ծիծաղում են): Հիմա ինչպէս է ձեր անունը, յարգելի պարոն-տիկին: Կարելի է ձեզ տիկին Սիրան անւանել:

ՍՈՒՐԻԿ. (հագուստը դիտելով) Միւսոյն է, միւսոյն է... դու ինձ միայն բանալիները տուր: (Նազիկն ուղղում է նրա վրայի շորերը):

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (դռան մէջ) Հերիքնազ, Օսան, եկէք այստեղ: Նազիկ, այժմ թող դուան:

ՏԵՍԱՐԱՆ V

ՀԵՐԻՔՆԱԶՆ ու ՕՍԱՆԸ ներս են մտնում:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. (Սուրիկի վրա ցոյց տալով) Ահա ներկայացնում եմ ձեր նոր տանտիկնոջը. Տիկին Սիրան. (Սուրէնը ձեռքերը դնում է կողքերին. ամենքը ծիծաղում են): Այսօրւանից ես դրան եմ յանձնում բանալիները, (բանալիները տալիս է Սուրիկին) և ամբողջ տնտեսութիւնը: Բան որ հարկաւոր լինի, սրանից ուզեցէք: Իսկ ես գնալու եմ գործի: Յետեւութիւն: (Գնալով դէպի դուռը) Զբմոռանաք, տիկին Սիրան, եթէ ամեն ինչ կարգին կատարէք, կը ստանաք մի ձի: Այսպատեցէք գլխաւորապէս, որ ճաշը ժամանակին պատրաստ լինի: (Ժառաներին) Գնացէք ձեր գործին: (Հերիքնազն ու Օսանը ծիծաղելով դուրս են գնում): Իսկ դուք, երեխէք, խնդրեմ լսեցէք սրան: Մնաք բարով: (Գնում է):

ԵՐԵՆԱՆԵՐԸ. (նրա ետեւից ծիծաղելով) Կը լսենք, կը լսենք:

ԱՇՈՏԻԿ. (Սուրիկին գլուխ տալով) Տիկին Սիրան, շնորհաւորում ենք ձեր նոր պաշտօնը:

ՔՈՅՐԵՐԸ. (գլուխ տալով) Շնորհաւորում ենք, շնորհաւորում ենք:

ՍՈՒՐԻԿ. (ծանր ու մեծ) Դէհ, դուք հիմա ինձ հետ միք խօսի: Ես կատակ չեմ սիրում: Նստեցէք խնդրեմ և պատրաստեցէք դասերը:

ԱՇՈՏԻԿ. Ինչ պատրաստենք. մենք մեր

դասերն արդէն պատրաստել ենք, պրծել: Դու դեռ չես սովորել. նստիր ու պատրաստիր:

ՍՈՒՐԻԿ. Հը, ես ձեզ ցոյց կը տամ: (Տալիս է նրանց իր գիրքը) Ահա վերցրէք այս գիրքը և մինչև երեկոյ սովորեցէք ամեն մէկդ տասը հատ ոտանաւոր: (Երեխաները ծիծաղում են):

ԱՍՏՂԻԿ. Ամեն մէկս տասը հատ ոտանաւոր... Այդ էլ ինչ:

ԱՇՈՏԻԿ. Լաւ ես ասում, բարեկամ. մենք գլուխ տըրաքացնենք, իսկ դու ճանճ քշէս:

ՍՈՒՐԻԿ. Ես պէտք է կարգադրութիւններ անեմ:

ՆԱԶԻԿ. Մենք մեր դասերը գիտենք և էլ չենք ուզում սովորել:

ԱՆՆԻԿ. Եկէք աչքակապուկ խաղանք:

ՆԱԶԻԿ. Աւելի լաւ է խփեմ-փախչեմ խաղանք:

ԱՍՏ. ու **ՆԱԶ.** Խփեմ-փախչեմ, խփեմ փախչեմ:

ՍՈՒՐԻԿ. Իսկ ես կարծում եմ, որ լաւ կը լինի աւագակներ խաղանք: Ախ, ճիշտ որ, ես չեմ կարող խաղալ: Ի՞նչպէս մոռացայ:

ԱՇՈՏԻԿ. Իհ, եթէ չի կարող, մենք մենակ կը խաղանք: (Խփում է Աննիկին. Բացի Սուրիկից թուրը փախչում են Աննիկից. Աննիկը դէս ու դէն է նայում, թէ ում խփի, յետոյ վրա է պրծնում ու խփում է Աշոտիկին. սա խփում է Աստղիկին, Աստղիկը Նազիկին. Նազիկը մնում է խփած. ամենքը փախչում են նրանից, վազում

դէսի դուռը. Նազիկը վազում է նրանց ետեւից: Խաղը շարունակում է միւս սենեակներում. այնտեղից լսում է աղմուկ, ծիծաղ, ծիչ: Երեխաների բռնի վրա խաղալու ժամանակ Սուրիկը կանգնած է սենեակի մէջտեղը եւ նայում է մերթ պահարանին, մերթ քանալիներին, մերթ խաղացողներին):

ՍՈՒՐԻԿ. (Երեխաների դուրս գնալուց յետոյ) Հիմա, կարծեմ, կարող եմ բերանս քաղցրացնել (մօտենում է պահարանին):

ՏԵՍԱՐԱՆ VI

ՍՈՒՐԻԿ ու ՀԵՐԻԲՆԱԶ

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. (ներս մտնելով, ժպտն երեսին) Խանութ. (Սուրիկը քաց է անում պահարանը եւ ուտելու քան է որոնում: Հերիքնազը ձայնը քարճրացնելով) Խանութ: (Աւելի քարճր ձայնով) Խանութ. (մօտենում է եւ քաշում) Խանութ...

ՍՈՒՐԻԿ. (շուռ զալով) Ո՞ր խանութին ես ուզում:

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. Ո՞նց թէ որ խանութին: Հիմա դուք էք մեր խանութը: Հէնց ձեզ եմ ուզում:

ՍՈՒՐԻԿ. Ախ, ես բոլորովին մոռացայ: Ի՞նչ ես ուզում. սպասիր մի քիչ, դեռ ժամանակ չունեմ:

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. Ոչ, ես չեմ կարող սպասել, արդէն մէկից անց է, իսկ ճաշը դեռ չի պատ-

ւիրած: Եթէ դուք չէք ուզում ճաշել, միւսնե-
րը ուզում են:

ՍՈՒՐԻԿ. Ո՞նց թէ չեմ ուզում, ո՞վ ասաւ.
ես էլ եմ ուզում, ի՞նչ ես ասում:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Որ էտպէս է, խնդրեմ պատ-
ւիրէք:

ՍՈՒՐԻԿ. Գնա մի համով բան պատրաս-
տիր:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Բայց ես չը գիտեմ թէ ինչ
պատրաստեմ: Ինձ որ հարցնես բոլոր կերա-
կուրները համով են: Պատւիրեցէք, խնդրեմ:

ՍՈՒՐԻԿ. (մտածելով) Արի շօղօլադից պաղ-
պաղակ պատրաստիր:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Լաւ, էլ ի՞նչ...

ՍՈՒՐԻԿ. Էլի մի բան... ես կարծում եմ
կարելի է ժիւլէ շինել...

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Էլ ի՞նչ...

ՍՈՒՐԻԿ. (մտածելով). Հը... ի՞նչ պատ-
րաստի... հոնը չի՞ կարելի տապակել:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Չըգիտեմ... այդ դեռ չեմ
պատրաստել: Սովորեցրէք, այն ժամանակ կա-
րող եմ տապակել:

ՍՈՒՐԻԿ. Ոչ, ես ժամանակ չունեմ սովո-
րեցնելու: Գիտես ի՞նչ. գնա ուղղակի երեք կո-
պէկի աղ դրած վարունկ առ:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Շատ բարի:

ՏԵՍԱՐԱՆ VII.

ՆՈԹՆԵՐ Եւ ԵՐԵՄԱՆԵՐԸ (ներս են վազում՝ ճիչ ու
ծիծաղով)

ԱՇՈՏԻԿ, ԱՆՆԻԿ, ու ԱՍՏՂԻԿ (մէկը միւ-
սից ետոյ) Հերիքնապ, Հերիքնապ, Հերիքնապ:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Ի՞նչ էք կամենում:

ՆԱԶԻԿ. Ճաշը պատրաստ է:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Ոչ, դեռ նոր պատւիրեց:

ԱՆՆԻԿ. Ախ, ի՞նչքան պիտի սպասենք.
մենք սոված ենք:

ԱՇՈՏԻԿ. Յարգելի խանում. ի՞նչ ես ա-
նում. բան տուր ուտենք, քաղցած ենք:

ՍՈՒՐԻԿ. Սպասեցէք. առանց ձեզ էլ շատ
դործ ունեմ:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. (Սուրիկին) Փող աւէք, խա-
նութ գնամ:

ՍՈՒՐԻԿ. Փող... դու քո փողով առ:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Ես փող չունեմ, իսկ առանց
փողի խանութպանը չի տայ:

ՍՈՒՐԻԿ. Ի՞նչպէս թէ չի տայ: Գնա ասա,
որ ես եմ պատւիրել: Յետոյ մայրիկը կը տայ:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Ինչ կուզես ասա, միւսնոյն է
առանց փողի նա բան չի տայ... Ես գնում եմ
խոհանոց, դուք փողի դարդը քաշեցէք (գնում է):

ԱՇՈՏԻԿ. Էյ, խանում, շուտ փող ճարիր,
քաղցած ենք:

ԲՈՂՈՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ. Քաղցած ենք:

ՍՈՒՐԻԿ. Ես էլ քաղցած եմ, ի՞նչ անենք:

ԱՇՈՏԻԿ. Գիտէք ի՞նչ, երէկ ննջարանում մայրիկի ձեռքից մի կոպէկ ընկաւ և պահարանի ետեւը դուրսեց: Գնանք փնտռենք, գուցէ գտնենք:

ԲՈՂՈՐ ԱՂԶԻԿՆԵՐԸ. Լաւ, լաւ (վազում են դէպի դուռը):

ՆԱԶԻԿ. Ախր մի կոպէկով ի՞նչ պիտի առնէք: (ըացի Սուրիկից ըուրորը դուրս են վազում):

ՍՈՒՐԻԿ. Այս ի՞նչ տեսակ կին է Հերիքնազը. փող է ուզում: (պահարանի կողմը նայելով) Պահարանում երևի մի որևէ քաղցր բան կը լինի: Քանի որ ոչ ոք չի խանգարում, մի լաւ համը տեսնեմ: (Բաց է անում պահարանը):

ՏԵՍԱՐԱՆ VIII.

ՍՈՒՐԻԿ ԵՆ ՕՍԱՆ

ՕՍԱՆ. (ներս մտնելով) Խանութ, Ստեփանիկը ձէնը գլուխն է գցել. ի՞նչ էք հրամայում անեմ:

ՍՈՒՐԻԿ. Սպասիր, շուտով մայրիկը կը գայ, նրան ասա:

ՕՍԱՆ. Մայրիկդ ինձ պատւիրել է, որ ամեն բանի մասին ձեզ հարցնեմ. Գուցէ հարկաւոր է նրան լողացնել:

ՍՈՒՐԻԿ. Գնա ուղղակի ասա նրան, որ ես հրամայում եմ լռի:

ՕՍԱՆ. Նա ի՞նչպէս կարող է էս տեսակ խօսքեր հասկանալ: Դեռ իսկի խելք չունի:

ՍՈՒՐԻԿ. Յետոյ ես ի՞նչ անեմ, որ խելք չունի:

ՕՍԱՆ. Էս իմ գործը չէ. Համեցէք խընդրեմ նրա մօտ, ես մենակ նրան պահել չեմ կարող (ընում է Սուրիկի ձեռքից):

ՍՈՒՐԻԿ. (աշխատելով ձեռքից դուրս պրծնել) Օտան, թող ինձ... թող... (շարունակելով փորձել ազատւելու). Ձեմ դայ... Ես չըզիտեմ, թէ նրան ինչ պիտի անեմ... (ազատւելով): Ուհ, զահլա տարար: Գայեակը դու ես, հօ ես չեմ... զնա, ինչ ուզում ես արա... Սպասիր, դեռ մայրիկը գայ, գանգատւեմ քեզանից:

ՕՍԱՆ. Դէ, որ էտպէս է, էս ըտպէս ես նրան կըբերեմ ձեզ մօտ (վազում է):

ՍՈՒՐԻԿ. Տէր Աստած, ճանճի պէս ի՞նչ էք կպել ինձանից ու պոկ չէք գալիս: Շուտով մի բան հանեմ պահարանից ու դուրս ծիւլեմ այստեղից (պահարանը բաց է անում):

ՏԵՍԱՐԱՆ IX.

ՍՈՒՐԻԿ ԵՆ ՀԵՐԻՔՆԱԶ

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. (ներս մտնելով) Ձեր մայրիկը ուղարկեց այս պաշարեղէնը:

ՍՈՒՐԻԿ. (ուրախացած) Ուղարկեց... ի՞նչ հիանալի է, իսկ դու ինձ էիր կպել:

ՀԵՐԻՔՆԱԶ. Հիմա համեցէք խոհանոց, պատւիրեցէք թէ ինչ պիտի անեմ: Ես չըզիտեմ թէ ինչ պիտի պատրաստեմ:

ՍՈՒՐԻԿ. Բառ էլ ի՞նչ խոհարարունի ես, որ ոչինչ չըզիտես: Վերցրու բոլորը և եփիր, պրծաւ գնաց:

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. (վիրատուելով) Ի՞նչպէս կա-
րելի է բոլորը եփել: Դուք ծաղրում էք ինձ:
Համեցէք շուտով խոհանոց, պէտք է պատրաս-
տեմ: Ամենքն ուզում են ուտել: Մայրիկդ էլ
շուտով կըզայ և ձեզանից բացաարութիւն կը
պահանջի (ըննում է կօֆտայից): Համեցէք:

ՍՈՒՐԻԿ. (ըարկացած) Հերիքնադ, թող ինձ,
ի՞նչ ես ուզում ինձանից. ես չեմ ուզում քեզ
հետ խօսել... Գնա կորիր: Իսկի բանի պէտք
չես...

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. Ի՞նչ... Ես բանի պէտք չեմ,
հա: Այ թէ ինչպիսի խօսքերով էք դուք ինձ
մեծարում: Շատ բարի: Ես էլ չեմ ուզում ձեզ
մօտ ծառայել... Տէք խնդրեմ վարձա: Ես այս
րոպէիս կերթամ:

ՏԵՍԱՐԱՆ X.

Ներս են մտնում ԱՇՈՏԻԿԸ, ՆԱԶԻԿԸ և ԱՆՆԻ-
ԿԸ (Նազիկը ձեռքին բռնած ունի գոգնոց)

ԱՇՈՏԻԿ. (տխուր) Ոչինչ չը գտանք. Աստ-
ղիկն էլ իր մատը դռան տակոյն արաւ, իսկ
Նազիկը գոգնոցը պատռեց:

ՆԱԶԻԿ. (Սուրիկին) Դու յանձն ես առել
մայրիկի բոլոր պարտականութիւնները: Դէհ
նստիր հիմա, գոգնոցս կարկատիր: (Դոգնոցը զը-

ցում է Սուրիկի ուսին):

ՍՈՒՐԻԿ. (զոգնոցը դէն գցելով) Ի՞նչ ես
դուքս տալիս: Նստիր ու ինքդ կարկատիր: ձեր
դերձակն եմ, ի՞նչ է:

ՏԵՍԱՐԱՆ XI.

ՆՈՅՆԵՐ և ԱՍՏՂԻԿ

ԱՍՏՂԻԿ (ներս է մտնում լաց լինելով և
մատը շարժելով). Մամա... վայ մամա... վայ,
վայ... Սուրիկ, մի դեղ տուր ինձ... Սուրիկ,
շուտ արա... վայ, վայ... (մօտենում է Սուրի-
կին):

ՍՈՒՐԻԿ. Ախր ես սրտեղից քեզ դեղ տամ:
Թքիր թղթի վրա և մատդ թղթով փաթաթիր,
կանցնի:

ԱՍՏՂԻԿ (լաց լինելով) Վայ, վայ... Բա-
նալինքը քեզ մօտ են... հանիր դեղը:

ԱՆՆԻԿ. Հերիքնադ, ճաշը ի՞նչու չես պատ-
րաստում: Ես քաղցած եմ:

ԱՇՈՏԻԿ. Ես էլ սաստիկ սոված եմ:

ԱՍՏՂԻԿ. (լաց է լինում) Վայ, վայ, մամա,
մամա...

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. Ես այլևս ձեզ մօտ ծառայելու
չեմ: (Սուրիկի վրա ցոյց տալով) Սա ինձ վի-
րաւորեց և ես հրաժարեցի ծառայութիւնից:
(Սուրիկին) Հաշիւս աւէք:

ԱՇՈՏԻԿ. Ի՞նչպէս... դու դուքս ես գնում...
Այդ ի՞նչպէս կարելի է:

ՆԱԶԻԿ. Մայրիկը քեզ չի թողնի:

ԱՍՏՂԻԿ. (լաց լինելով) Մի հեռանայ մեզանից. (շարունակում է լալ):

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. Ոչ, պէտք է դուրս գնամ այստեղից: Ես էլ տէր ու տիրական ունեմ: (Սուրիկին) Հաշիւս տւէք խնդրեմ:

ՆԱԶԻԿ. (հեկեկալով) Այս Բիւշ է: Ճաշ չեն տալիս... Հերիքնագն էլ դուրս է գնում: Հիմա մենք Բիւշ պիտի անենք (սկսում է լալ):

ԱՆՆԻԿ. (հեծկտալով) Վայ մեզ... Մայրիկը գնացել է, Հերիքնազը ուզում է հեռանալ... Բիւշ անենք հիմա մենք (լալիս է):

ԱՇՈՏԻԿ. (Սուրիկին) Էս Բիւշ բան է, Սուրիկ. էս բոլորը քո բանն է, Մի բան տուր ուսենք. որտեղից կուզես ճարիր:

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. (Սուրիկին) Էլի երկար պիտի սպասեմ ես:

ԱՆՆԻԿ ու ՆԱԶԻԿ (լաց լինելով) Սոված ենք, քաղցած ենք:

ԱՍՏՂԻԿ (արտասուելով) Վայ, վայ, մահա...

ՏԵՍԱՐԱՆ XII

ՆՈՅՆԵՐ և ՕՍԱՆ

ՕՍԱՆ. (Ներս է մտնում՝ վերմակի մէջ փաթաթած երեխան ձեռքին): Ձեր փոքրիկ եղբորը Բիւշ որ բան է պատահել. դադարեց ճշալ և էլ չի շնչում: Վերցրէք իմ ձեռքից, ես բան չըզիտեմ, ես բոլորովին մեղք չունեմ: Ես պատաս-

խանատու չեմ. (փաթաթած երեխան դնում է Սուրիկի ձեռքը եւ փախչում: Սուրիկը սարսափած նայում է փաթեթին եւ սկսում է լալ):

ՆԱԶԻԿ. (հեծկտալով) Ուտելու բան տւէք:

ԱՆՆԻԿ. (լալով) Քաղցից մեռանք:

ԱՍՏՂԻԿ. (արտասուելով) Դեղ տւէք. վայ, մահա, վայ...

ԱՇՈՏԻԿ. (Սուրիկին) Տուր Բիւշ բանալինքը. (քաշում է բանալինքը Սուրիկի ձեռքից): Տուր Բիւշ. (Սուրիկը բանալինքը զցում է յատակի վրա եւ սաստիկ լալիս է: Աշոտիկը մօտենում է պահարանին եւ սկսում է քրքրել):

ՀԵՐԻԲՆԱԶ. (Սուրիկին) Ահա թէ Բիւշ արիք դուք. տւէք իմ ոռճիկը... Թողէք վերջապէս դռնամ: Ես դեռ այս տեսակ տանտիկին չեմ տեսել: (Մօտենալով նրան) Հաշիւս տւէք խնդրեմ: (Սուրիկն ու աղջիկները քարծոր ձայնով լալիս են):

ՏԵՍԱՐԱՆ XIII.

ՆՈՅՆԵՐ և տիկ. ՄԱՐԻԱՄ

Տ. ՄԱՐԻԱՄ (Ներս մտնելով) Ի՞նչ է եղել, Բիւշ է պատահել:

ԱՄԵՆՔԸ. (ըսցի Սուրիկից վազում են դէպի մայրիկը ճշալով) Մայրիկ, մայրիկ:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Ի՞նչ էք արել դուք (երեխաները հեծկտում են, իսկ Սուրիկը լալիս է ու օրորում է երեխային) Բաւական է, մի լայ:

ԱՇՈՏԻԿ. (ցոյց տալով Սուրիկի վրա) Այ

այս բոլորը մեր տիկին Սիրանն արաւ. և ուտելու բան չի տալիս մեզ, և էլ ինքը գոռում է, լալիս:

ՍՈՒՐԻԿ. (լալով) Ինձ վի-րա-ւո-րե-ցին...
Ես եր-բէք էլ տան-տիկ-նու-թիւն չեմ անի ..

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Հա, հա, հա, այ թէ ի՞նչ:
Լաւ խայտառակւեցիր: (Սուրիկի փաթեթը տեսնելով) Իսկ այդ ի՞նչ ունես բռնած: (վախեցած)
Ջըլիսի թէ Ստեփանիկն է. (վերցնում է փաթեթը եւ քաց անում. մէջը փայտի կտոր է դրած)
Հա, հա, հա: Մէջը փայտի կտոր է եղել: Հա, հա, հա (ցոյց է տալիս երեսաներին):

ԲՈՂՈՐ ԵՐԵՆԱՆԵՐԸ (հռհուլով) Փայտ է եղել: Հա, հա, հա:

Տ. ՄԱՐԻԱՄ. Այ ձեզ հրաշք: Իսկ ես ի՞նչ պէս վախեցայ: Դէ սուս կաց, մի լայ: Շատ սրտով ուզում էիր, ստացար: Բաւական է, մի լայ, հանգստացիր. (շոյում է նրա գլուխը. միւս երեսաներին) Իսկ դուք ի՞նչու էք լալիս:

ՆԱԶԻԿ և ԱՆՆԻԿ. Մենք շատ սոված ենք:

ԱՍՏՂԻԿ. Իսկ ես մատս դռան տակովն արի:

ՏԻԿ. ՄԱՐ. Գնա, Հերիքնազ, սեղանը գցի (Հերիքնազը գնում է). Ասողիկ, դու մատդ սառը ջրի մէջ դիր, իսկ միւսներդ գնացէք ճաշելու: Ես ձեզ համար ուտելու բաներ եմ բերել: (Սուրիկին) Գուցէ դու Էլի ուզում ես տանտիկ-նութիւն անել, տիկին Սիրան:

ՍՈՒՐԻԿ. (դադարելով լալուց) Ոչ, ոչ, ոչ: Աւելի լաւ է ոտանաւորներ կը սովորեմ... (երե-

խաները ծիծաղում են եւ գնում դէպի դուռ):

ՏԻԿ. ՄԱՐ. (երեսաներին, ծիծաղելով)

Գուցէ ձեզանից մէկն ու մէկը կուզենայ...

ԵՐԵՆԱՆԵՐԸ (ձեռքերը շարժելով) Ոչ, ոչ, մենք էլ չենք ուզում: Շուտով մեզ ճաշ տուր ուտենք (բոլորը փախչում են):

ՏԻԿ. ՄԱՐ. (երեսաների նստելից գնալով)
Հա, հա, հա, այս էլ ձեզ տիկին Սիրանը... Հա, հա, հա... (դուրս է գնում):

Վարագոյր

ՀԱՍԿԵՐ ԱՄՍԱԳՐԻ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

1. Ստ. Լիսիցեան. Պահմըտոցիկ 5 Լ.
- Ստ. Լիսիցեան. Ազատութիւն 5 »
2. Սէյրի. Նոր վարժուհին 5 »
3. Սէյրի. Նա իշխան իմ 5 »
4. Ստ. Լիսիցեան. Գաղտնիք 5 »
5. Ժորժիկ Մանւելեան. Փնթի 5 »
- Գ. Շահ-Պարոն. Գող—սիրալը դող 5 »
6. Տիկ. Մարգարիտ. Դասարանում 5 »
7. Յ. Բեօսեան եւ Ստ. Լիսիցեան. Քեռին 5 »
8. Գլազընով. Տիկին Սիրան, փ. Կ. Միլիանեան 5 »
9. Ստ. Լիսիցեան. Քաջ զինւորներ. 8 »
10. Կ. Լուկաշեւիչ. Ծաղիկների մէջ 12 »
11. Փէրրո. Տօնի համար 10 »

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0390488

2971

ԳԻՆԸ 5 ԿՈՊ.

Պահեստը՝ Թիֆլիս «ԳԻՐ» գրախանութում: